

poptávce po sodě na cenu tohoto předmětu potřeby mohlo účinkovati a pravděpodobně (zejména v pokoutním obchodě) účinkovalo ve směru vzestupném. Námitka stěžovatele N-a, že jeho odsouzení pro přečin dle § 20 b) cit. cís. nařízení vylučuje další odsouzení ještě pro přečin dle čís. 4 § 23 téhož nařízení, byla by podstatná, kdyby se mu bylo přičítalo pouze k vině, že řádně nabytou sodu dále draho prodal. Než stěžovatel tu přezírá, že N. sodu tu, kterou W-ovi prodal, nabyl podle zjištění prvního soudu způsobem nekalým, řádnému obchodování cizím, pokoutním, za účelem docílení neoprávněného zisku a byl proto právem uznán vinným též přečinem pletich. Bylo proto zmateční stížnosti zavrhnouti.

Čís. 729.

Třídenní pokud se týče osmidenní lhůtu § 221 tr. ř. není třeba dodržeti co do osoby obhájcovy. Vyrozumění obžalovaného o osobě obhájce, zřízeného z moci úřední, nemusí se státi již před doručením spisu obžalovacího.

Postup soudu, vyjde-li za hlavního přelíčení na jevo, že kromě obžaloby, o níž se jedná, byla pro týž čin vznesena na obžalovaného ještě obžaloba jiná.

Pokud dlužno trestný čin individualisovati v rozsudečném výroku.

Zločin dle § 83 tr. zák., druhý případ.

Není třeba, by vzniknutí bylo násilné, aniž se vyhledává, by úmysl, vykonati násilí, byl již předem pojat. Za násilí zodpovídají všichni vetřelci, třebas se ho činně nesúčastnili.

(Rozh. ze dne 10. února 1922, Kr I 667/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Jaroslava S-a a Antonína L-a do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 24. března 1921, pokud jím stěžovatelé byli uznáni vinnými a to: Jaroslav S. zločinem rušení veřejného pokoje dle § 65 a), b) tr. zák., Antonín L. zločinem veřejného násilí dle § 83 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Proti rozsudečkovému výroku, kterým obžalovaný Jaroslav S. byl uznán vinným zločinem rušení veřejného pokoje ve smyslu § 65 a), b), tr. zák., dovolává se zmateční stížností obžalovaného důvodů zmatečnosti dle § 281 čís. 3, 4, 5, 8, 9 a), c), 10 tr. ř. Důvod zmatku dle § 281 čís. 3 tr. ř. spatřuje především v tom, že obhájci obžalovaného Dru Gustavu F-ovi byl dekret ze dne 10. března 1921, kterým byl ustanoven obžalovanému za obhájce chudých (správně asi za obhájce z úřední povinnosti ve smyslu druhého odstavce § 41 tr. ř.), doručen teprve dne 18. března 1921, tedy tři dny před hlavním přelíčením, nařízeným na den 21. března 1921. Dovožujíc, že zejména v trestních záležitostech, přikázaných soudu porotnímu, v nichž obžalovanému dle druhého odstavce § 41 tr. ř. zřídití jest pro hlavní přelíčení obhájce z úřední povinnosti, náleží k přípravě obžalovaného pro hlavní přelíčení i prostudování spisů obhájcem a jeho porada s obžalovaným,

spatřuje stížnost porušení předpisu § 221 tr. ř. v tom, že nebyla osmidenní lhůta, pro doručení obsílky k hlavnímu přelíčení stanovená, dodržena také ohledně osoby obhájce. Námitka tato jest bezpodstatná. V § 221 tr. ř. je třídní, pokud se týče osmidenní lhůta pro doručení obsílky k hlavnímu přelíčení předepsána výslovně pouze ohledně obžalovaného, nikoliv tedy také ohledně osoby obhájce; zákon nečiní rozdíl mezi trestnými záležitostmi, přikázanými soudu porotnímu, a oněmi, které náležejí před sborový soud. Jak zmateční stížnost výslovně uznává, byla ohledně obžalovaného samotného osmidenní lhůta § 221 tr. ř. dodržena přes to, že se obžalovaný dle protokolu o doručení obžalovacího spisu přípravné lhůty k hlavnímu přelíčení výslovně vzdal. Při téže příležitosti prohlásil obžalovaný mimo to, že nežádá, aby mu byl zřízen obhájce chudých, při výslechu dle § 220 tr. ř., předsevzatém dne 11. března 1921, pak na příslušné vyzvání oznámil, že si obhájce opatřil na své útraty v osobě Dra K-a. Z trestních spisů není sice zjevno, proč byl obžalovanému zřízen soudem v osobě Dra F-a obhájce z úřední povinnosti, jelikož však k opatření tomu došlo u příležitosti nařízení hlavního přelíčení dne 10. března 1921, tedy den před tím, než obžalovaný oznámil, že si opatřil obhájce na své útraty, lze právem za to míti, že k ustanovení Dra F-a obhájcem došlo ve snaze, dostáti předpisu druhého odstavce § 41 tr. ř. Za těchto okolností jeví se zajisté výtku, že byl postupem soudu porušen předpis § 221 tr. ř., a tedy i námitka důvodu zmatku dle § 281 čís. 3 tr. ř. nejen právně bezpodstatnou, nýbrž i ve věci samé neodůvodněnou, neboť soud učinil dle vyličeného vlastně ještě více, než co bylo dle příslušných zákonných ustanovení jeho povinností. Další požadavek stížnosti, že měl obžalovaný o osobě obhájce, jemu z úřední povinnosti zřízeného, býti uvědoměn již před doručením obžalovacího spisu, aby se s ním mohl poraditi nejen o zkrácení přípravné lhůty, nýbrž i o případném podání námitek proti obžalovacímu spisu, přiči se jednak ustanovení druhého odstavce § 41 tr. ř., dle něhož zříditi jest obžalovanému obhájce z úřední povinnosti jen pro hlavní přelíčení, jednak předpisu § 220 tr. ř., dle něhož dlužno jmenovati obhájce z úřední povinnosti teprve tehdy, když obžalovaný u příležitosti výslechu s ním dle téhož § předsevzatého, tudíž po té, kdy již byl dán právoplatně do obžaloby, na příslušné vyzvání prohlásí, že oprávnění, zříditi si obhájce, nepoužije. Důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 3 tr. ř. spatřuje stížnost dále v tom, že byl obžalovací spis ze dne 18. listopadu 1920, vznesený na obžalovaného pro přečin dle § 305 tr. zák., kladený jemu za vinu ohledně jeho výroků na schůzi lidu ve V. dne 26. března 1920 a na táboru lidu v N. dne 14. března 1920, při hlavním přelíčení přečten teprve před skončením průvodního řízení, když již všichni svědkové také na schůzi ve V. a o táboru v N. byli vyslechnuti a průvodní řízení v obém směru již bylo provedeno. Stížnost namítá, že tímto postupem nalézacího soudu porušen byl předpis § 244 tr. ř., dle něhož dlužno spis obžalovací pod zmatečností dáti čísti již po té, když byli svědkové po upozornění, uděleném jim ve smyslu § 241 tr. ř., odstoupili. V souvislosti s touto námitkou pak spatřuje stížnost důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 4 tr. ř. v tom, že byla mezitím usnesením nalézacího soudu ona nově na jevo vyšlá trestní věc přes obhájce odpor připojena k trestní věci projednávané. Ani jedné ani druhé námítce nelze přiznati oprávnění. Předem dlužno poukázati k tomu, že tytéž skutky, které tvoří podklad obžaloby ze dne 18. listopadu 1920, jsou zažalovány ob-

žalobou ze dne 22. února 1921, jež jest podkladem této trestní věci. Dle protokolu o hlavním přelíčení vyšlo skutečně teprve krátce před skončením průvodního řízení na jevo, že na obžalovaného vznesen byl vedle obžalovacího spisu, o němž do toho okamžiku bylo jednáno, ještě také onen další obžalovací spis ze dne 18. listopadu 1920, načež bylo usnesením soudním vyhrazeno státnímu zástupci k jeho návrhu právo, učiniti po opatření příslušných trestních spisů a po nahlédnutí do nich návrh. Když pak byl předseda dle oněch spisů zjistil, že se tam jedná o tytéž činy, které tvoří předmět hlavního přelíčení, bylo k návrhu státního zástupce, aby nově na jevo vyšlá věc byla dle § 56 tr. ř. spojena s věcí projednávanou, přes obhájcovo ohrazení usneseno, že se ona věc připojuje k projednávané trestní věci. Usnesení odůvodněno jest tím, že se jedná o identický čin trestný, okolnost pak, že čin ten je v nové obžalobě jinak kvalifikován, než v obžalobě, tvořící podklad hlavního přelíčení, že je naprosto nerozhodnou, ježto rozhodnutí o kvalifikaci činu je věcí soudu. Tento postup nalézacího soudu nepřiči se nijak zákonu, zejména ne ustanovení § 244 tr. ř. Nebylo ovšem zapotřebí usnesení dle § 56 tr. ř., neboť nejednalo se o věc jinou, o jiný trestný čin, tím méně o čin nově na jevo vyšlý, vždyť skutek sám byl pojat již v obžalobu, o níž se jednalo; ohledně této obžaloby pak byl postup hlavního přelíčení, předepsaný trestním řádem zachován, byl tedy zachován i ohledně jednotlivých činů, obžalobou tou obviněnému za vinu kladených. Dodatečné přečtení druhé obžaloby nemá žádného významu, ať se stalo v jakémkoli období hlavního přelíčení, právě tak jako by nemělo významu, kdyby ona druhá obžaloba byla bývala vůbec zůstala stranou. Jest proto výtku zmateční stížnosti, činěná jak s hlediska čís. 3 tak i s onoho čís. 4 § 344 tr. ř. neodůvodněna, zvláště když domnělé porušení formy nemělo na rozhodnutí vlivu pro obžalovaného nepříznivého (§ 344 odstavec druhý tr. ř.). Důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 3 tr. ř. spatřuje stížnost dále v tom, že prý v rozsudkovém výroku nejsou uvedeny jednotlivé skutky, jimiž se obžalovaný trestného činu dopustil, takže prý z jeho znění nelze postřehnouti, kterými výroky se činu toho dopustil; výrok rozsudkový je prý tudíž nejasný a neúplný, a tedy dle § 281 čís. 5 tr. ř. zmatečný. Také tato námitka postrádá v jednom i v druhém směru veškeré podstaty. Předpisu § 260 čís. 1 tr. ř., který dle zmateční stížnosti byl oním opomenutím porušen, pokud se týče ustanovení § 270 čís. 4 tr. ř. (v novém znění) bylo vyhověno tím, že se v rozsudkovém výroku uvádí, že obžalovaný spáchal zločin rušení veřejného pokoje ve smyslu § 65 a) tr. zák. tím, že v roce 1920 na veřejných schůzích, konaných dne 14. nebo 22. března v N., dne 26. března ve V, dne 8. dubna v H., před volbami do Národního shromáždění v B., na podzim v O. a dne 23. září v K. veřejně a před více lidmi popuditi hleděl k opovrhování formou vládní a správou státní a k nenávisti k nim. Takto označují se zajisté jednotlivé činy, jimiž obžalovaný byl uznán vinným (§ 207 čís. 2 tr. ř.), jakož i místo a doba jejich takovým způsobem, že bylo dosaženo účele předpisu § 260 čís. 1 tr. ř., který zřejmě souvisí s ustanovením § 207 čís. 2 tr. ř., o obsahu obžalovacího spisu, aby totiž trestný čin byl individualisován v míře, postačující k tomu, aby nemohl býti zaměněn s jiným trestným činem podobným; výrok rozsudku pouze individualisuje, nikoli však specialisuje. Aby účele individualisace bylo dosaženo, nebylo zajisté potřebí a ani by nebylo na místě, aby již do rozsudkového výroku pojímány byly dle svého slovného znění i jednotlivé

výroky, které obžalovaný na oněch schůzích pronesl a v nichž nalézací soud shledal skutkovou podstatu zločinu dle § 65 a) tr. zák. To stalo se správně teprve v rozhodovacích důvodech rozsudku. Připomenouti dlužno, že z rozhodovacích důvodů rozsudku vychází nade vší pochybnost jasně na jevo, které výroky obžalovaného zakládají dle přesvědčení nalézacího soudu skutkovou podstatu zločinu dle § 65 a) tr. zák.; v tomto směru nečiní ostatně rozsudku výtky ani zmateční stížnost.

Stížnost dovozuje dále, že obžalovací spis, který zní na zločin velezrády ve smyslu §§ 58 c), 59 c) tr. zák., a v jehož dispositivní části nejsou označeny jednotlivé výroky, obžalovanému za vinu kladené, nevyhovuje předpisu § 207 tr. ř., že je tedy neúplným a nedostatečným; schází prý tudíž obžaloba, které je dle zákona zapotřebí, o oné nedostatečné obžalobě pak prý nemělo vůbec býti zavedeno hlavní přelíčení. Je na první pohled patrné, že touto námitkou nedolčuje stížnost důvodu zmatku dle § 281 č. 9 c) tr. ř., jehož se v tom směru formálně dovolává, který však dán je pouze tehdy, byl-li výrokem nalézacího soudu o otázkce, nedostává-li se zákonem požadované obžaloby, zákon porušen nebo bylo-li takovýmto výrokem zákona použito nesprávně; že obžaloba tu jest, popřeno není, zda obžaloba byla vyhotovena formálně správně, není předmětem řízení zrušovacího. Nelze konečně uplatňování žádného z důvodů zmatečnosti, vypočtených v § 281 tr. ř. spatřovati ani v poslední námitce stížnosti, že prý nalézací soud nebyl oprávněn, odsouditi obžalovaného pro činy, pro které naň obžaloba prvotně právoplatně vznesena byla ve směru přečinu dle § 305 tr. zák., dle přísnějšího ustanovení zákonného. Seznalo-li státní zastupitelství, že výroky, pronesené obžalovaným na schůzi lidu ve V. a na táboru lidu v N., mohou ve spojení s dodatečně zjištěnými dalšími výroky jeho a s veškerou, rovněž později zjištěnou činností jeho založiti skutkovou podstatu jiného, byť přísněji stíhaného činu trestného, než na který zněla obžaloba, naň pro ony výroky původně vznesená, nepřekázelo žádné zákonné ustanovení tomu, že naň podána byla ona nová obžaloba. Bylo by se snad doporučovalo, zachovati se při tom dle druhého odstavce § 227 tr. ř., vzíti totiž současně s podáním nového obžalovacího spisu původní obžalovací spis zpět. Nestalo-li se tak, bylo povinností nalézacího soudu, o nově podané obžalobě jednati, naříditi totiž o ní dle § 210 tr. ř. hlavní přelíčení. Že pak postup, jaký zachoval nalézací soud po té, kdy onen původní spis obžalovací při hlavním přelíčení na jevo vyšel, se nepříčí zákonu, bylo doličeno již nahoře.

Zmateční stížnost Antonína L-a, provádějíc důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 9 b), správně čís. 9 a), tr. ř., namítá, že, aby mohlo jednání obžalovaného býti podřaděno skutkové podstatě zločinu dle § 83 tr. zák., by musilo býti zjištěno, že obžalovaný vnikl do domu proti vůli jeho majitele čili, jak se na jiném místě dovozuje, s úmyslem, překážky, v cestu snad se postavivší, násilím odstraniti, jakož i s dalším, již napřed pojatým úmyslem, způsobiti tam násilí na osobách nebo na majetku. Stížnost tvrdí, že obžalovaný oné akce nepodnítl, ba že se jí vůbec nesúčastnil, a že také na skutečném násilí, které na osobách v chemické továrně vykonáno bylo, neměl účasti. Nehledě k tomu, že se stížnost dovolává domnělých údajů svědků, kterých tito dle protokolů, o jich výsledku sepsaných, vůbec ne učinili, vychází při tom vesměs z právních názorů, které dlužno označiti jako mylné. Nesprávným je především názor stížnosti, že pojmovým zna-

kem zločinu dle § 83 II tr. zák. bylo vniknutí násilné; odpovídáť pojmu »vtrhnutí« již pouhé vkročení do cizí místnosti proti vůli oprávněného, přičemž se ani nevyžaduje, aby tato vůle byla výslovně projevlena, nýbrž stačí, bylo-li ji pachatelům v konkrétním případě předpokládati, s ní počítati. V rozhodovacích důvodech rozsudku se nejen výslovně zjišťuje, ale i případně odůvodňuje, že v tomto případě došlo ke vniknutí proti vůli majitele, pokud se týče jeho zástupce, a že si toho obžalovaní, mezi nimi tedy i stěžovatel, byli také vědomi. Stejně nenachází v zákoně opory další požadavek stížnosti, aby úmysl, vykonati v cizím domě nebo bytě násilí na osobách nebo na majetku, byl již napřed pojat; nesejdeť na tom, ve kterém okamžiku onen úmysl v pachateli vznikl; rozhodno je pouze, choval-li jej pachatel ve chvíli, kdy do cizí místnosti vnikal, takže skutková podstata zločinu je dána dokonce i tehdy, jestliže spontánně více lidí současně a protiprávně vniká do cizího domu nebo bytu a uvědomí-li si teprve v době vniknutí vzájemný souhlas svého podnikání. Za násilí, které v cizím domě nebo bytu, do něhož bylo vniknuto, vykonáno bylo účastníky vtrhnutí, nesou zodpovědnost všichni, kdož tam vnikli v úmyslu, aby tam na osobách nebo na věcech vykonáno bylo násilí, bez rozdílu, zda se sami svými osobami výkonu násilí toho účastnili čili nic. Proto také v tomto případě rozhodovací důvody rozsudku správně dovozují, že za násilí, v chemické továrně skutečně vykonané, zodpovídají všichni, kdož se účastnili vniknutí do továrny.

Čís. 730.

K pojmu spoluviny ve smyslu § 5 tr. zák. Pro trestnost spoluviny stačí, když hlavní pachatel dopustil se alespoň pokusu.

(Rozh. ze dne 10. února 1922, Kr I 152/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost generální prokuratury k zachování zákona do rozsudku okresního soudu ve Výprtech ze dne 9. července 1921, jímž byla obžalovaná Marie F-ová uznána vinnou přestupkem spoluviny na pokusu podloudného vývozu dle §§ 5, 8 tr. zák. a § 2 lit. a) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu ve Výprtech ze dne 9. července 1921 odsouzena byla Marie F-ová pro přestupek spoluviny na pokusu podloudného vývozu dle §§ 5, 8 tr. zák. a § 2 lit. a) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n. do vězení na tři dny a dle § 389 tr. ř. k náhradě nákladů na řízení trestní. K odůvodnění odsuzujícího výroku zjišťuje okresní soud, že Marie F-ová dne 27. dubna 1921 ve Výprtech prodala 60 vajec cizozemce Pavle B-ové, že jí tato vlastnost B-ové byla známa a že tudíž věděla, že koupená vejce byla určena k podloudnému vývozu, ježto kupující, o čemž obviněná taktéž věděla, bydlí v Sasku. Zmatečná stížnost generální prokuratury má za to, že tímto rozsudkem byl porušen zákon v ustanoveních § 5 tr. zák. a § 270 čís. 5 tr. ř., a navrhuje, aby rozsudek